

Nytt rekord för Ytskyddsdagarna

Ytskyddsdagarna genomfördes för tionde gången den 28 – 29 januari i Eriksbergshallen på Norra Älvstranden i Göteborg. Även i år slogs rekord både vad gäller utställare och deltagare.

Ytskyddsdagarna är en konferens med fokus på ytskydd och underhåll av stål- och betongkonstruktioner. I år hade programmet utökats med föredrag rörande tribologi. Utöver de fyra till fem parallella sessionerna genomfördes en mässa där utställare, i enklare former än en traditionell mässa, kunde visa upp sig och sina erbjudanden. I mässområdet serverades lunch och förfriskningar vilket stimulerade till kontakt och kunskapsutbyte. Eventet arrangerades av Ytskyddssakademien i samarbete med Frosio, SSG, Svenskt Underhåll, Ytskyddsgruppen och Auktoriserade Rostskyddsföretag.

– De sista veckorna rasade anmälningar in vilket gör att vi i år har slagit rekord med över 400

deltagare, säger Tommy Thörn, samordnare för Ytskyddsdagarna.

Mässan samlade hela 56 utställare, ännu ett rekord. Utställande organisationer kunde boka monterplats på tre olika nivåer där de som valde den minsta enbart behövde ta med sig en roll-upp och kanske ett broschyrställ. Ett enkelt sätt att träffa många nya och gamla kunder. Utställarna var en blandad grupp som visade upp allt från färg, mätinstrument, konsulttjänster, entreprenörer till klätterutrusningar och drönare.

Under de två dagarna presenterades drygt 50 föredrag med olika tema. Tiderna var synkroniserade mellan de olika sessionerna vilket gjorde det möjligt att saxa mellan dem och på så sätt besöka de föreläsningar som passade bäst. Det fanns föreläsare som delgav mer grundläggande kunskaper men också de som gav mer spetsiga bidrag. Ett antal av föredragen redovisas i korthet nedan.

YTSKYDD PÅ DEN POLITISKA AGENDAN

Hans Rothenberg, riksdagsman (M)

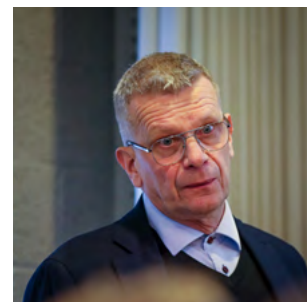
Tommy Thörn har en ambition att få politikerna att förstå innebörden av ytskydd och den roll det har i ett hållbart samhälle. Hans berättade att var han osäker på vad branschen förväntar sig av honom och vilka beslut riksdagen förväntas fatta. Han gav rådet att det gäller att synas och ta plats i samhällsdebatten för att ytskydd ska få den uppmärksamhet som önskas. Det gäller att agera i likhet med all idéförsäljning. Vilka är de olika målgrupperna? Vad önskar vi av dem? Vilken information är mest lämpad att ge dem? Hans avslutade med att säga att han gärna kommer tillbaka nästa år och då ser fram emot att få ett bra underlag till en riksdagsmotion, som han i så fall med glädje lämnar in.

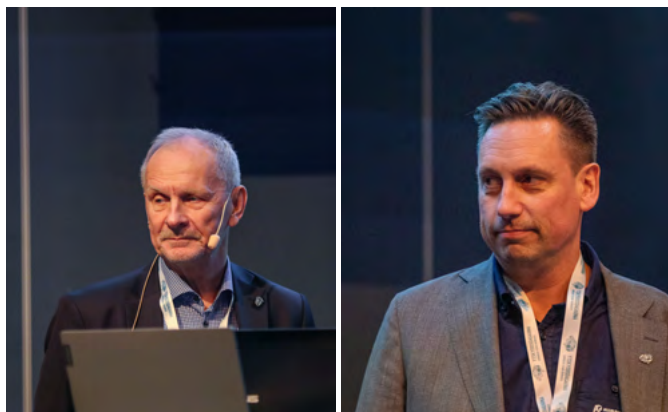
ERFARENHETER FRÅN BROMÅLNING

Greger Sohlman, IPM Norden

Med stöd av ett antal konkreta praktikfall delade Greger Sohlman med sig av erfarenheter från 40 års arbete med rostskyddsmålning av broar. Ett exempel var ommålning av en svängbro som under arbetet skulle öppnas en gång per timme. Det gjorde att mycket av ställningar och skydd var tvunget att tas ner och på nytt sättas upp vilket gjorde att det inte blev mycket effektiv tid till själva arbetet. Han berättade också om sin positiva erfarenhet av Zinga som rostskyddsprodukt. Ett av de mer närliggande exemplen var en brodel som under nyproduktion skulle ha gulmetallisk som toppskikt. Färgvalet var enbart en utseendefråga och kommer inte att underlätta kommande underhållsmålning.

KOSTNADER INOM ROSTSKYDDSENTREPRENAD

Kurt Fredrikson, Seapen Consulting och Peter Tilder, Allblästring

Tillsammans diskuterade Kurt och Peter olika kostnadsposter för rostskyddsmålning. Det skiljer mycket om arbetet kan göras på station eller om det måste göras på plats. Vid stationsmålning svarar blästring för den största kostnadsposten även om blästermedel kan återvinnas. Stationskostnaden är ofta något större än den för målning inklusive arbete och färg. Övriga kostnader så som administration och arbetsledning utgör en relativt liten del av den totala kostnadsmassan. Om däremot målning ska utföras på plats tillkommer betydande kostnadsposter. Omfattning på ställningsbyggen och intäckning varierar mellan olika projekt men kan utgöra en väsentlig del av kostnaden och ibland svara för hela 50 %. Även blästring blir ofta betydligt dyrare vid entreprenadmålning. En orsak är att blästermedel sällan är möjligt att återvinna. Exempel på kostnader som nämndes var att ommålningen av Öresundsbron uppskattas till 1 433 kronor per kvadratmeter vilket innebär att hela arbetet slutar på 430 miljoner kronor. Det kan låta mycket men motsvarar mindre än två procent av kostnaden för bygget av bron. Målning av torn för vindkraftverk, som görs industrimässigt, utförs till ett pris av 200 – 400 kronor per kvadratmeter. Men i det fallet används tre färgskikt vilket knappast klarar marin miljö om nu kraftverken placeras där.

UNDERHÅLLSPROJEKTET HELIOS

Per Asplund, SCA Grafic Sundvall

Per återkom från förra året för att berätta om erfarenheterna från Sveriges största industriprojekt genom tiderna, Helios. Det var en total ombyggnad av massafabriken i Sundsvall för att nu vara världens största produktionslinje för blekt barrsulfatmassa. Den totala investeringen var 7,8 miljarder kronor. Huvuddelen av arbetet bedrevs under tre år och som mest var det 1 800 personer som arbetade samtidigt på projektet. Föredraget behandlade inte specifikt ytskydd utan lyfte olika frågor kring projektet. Det var intressant att höra hur mycket arbete det lades ner på att projektorganisationen och alla inblandade skulle kunna arbeta tillsammans på ett bra sätt. Per lyfte också fram arbetet med underhåll, och att planen om hur anläggningen i framtiden skulle underhållas var fastställd innan produktionsstart. Något som kunde ske enligt tidplan och inom fastställd budget.

STYRNING AV YTSKYDDSENTREPRENAD

Jan Gardemyr och Anders Strandberg, ST Control

För att missförstånd och oklarheter ska undvikas mellan beställare och entreprenör finns det hjälp i form av standarder och regelverk. Både Jan och Anders arbetar dagligen med rådgivning, kontroll och inspektioner av målningsprojekt. Rätt användning av standarder underlättar kommunikation mellan beställare och entreprenör. SSG har givit ut en serie standarder för korrosionsskyddsmålning. Det betonades att det är viktigt att verkligen använda helheten och inte bara delar av dokumenten. Ett annat bra hjälpmedel är färgtillverkarnas systembeskrivning, CSDS, Coating, System, Data Sheet, som bland annat lyfts i SIS/TS 44:2017 och den norska standarden Norsok M-501. Under föredraget behandlades även AMA. Det står för Allmän material- och Arbetsbeskrivning, och ges ut av Svensk Byggtjänst. AMA Anläggning 17 innehåller råd och anvisningar för att upprätta tekniska beskrivningar för anläggningsarbeten som också behandlar målning. Ytterligare stöd går att få från Trafikverkets kravdokument TDOK 2016:0032.

Anders Strandberg

YRKESUTBILDNING I ROSTSKYDDSMÅLNING

Thomas Carlsson från Yrkesakademin berättade om utbildningen Ytbehandlingsspecialist, en ettårig utbildning inom yrkeshögskolan. Syftet med utbildningen är att bli färdig rostskyddsmålare med alla de kunskaper som krävs för att direkt kunna börja arbeta, vilket det finns ett stort behov av ute hos rostskyddsentreprenörerna.

Utbildningen har sin hemort i Trollhättan, men stora delar av utbildningen sker på distans. Under de obligatoriska träffarna som finns går man igenom olika praktiska och teoretiska moment, med olika personer från branschen. En stor del av utbildningen utgörs också av praktik, vilket i bästa fall kan generera en anställning efter slutförd utbildning. I ledningsgruppen sitter representanter från industrin i form av rostskyddsmålningsföretag, konsulter och leverantörer. Ytbehandlingsspecialist är en av många Yh-utbildningar och man måste som utbildningsarrangör ansöka hos Yh-myndigheten för att beviljas anslag för att påbörja fler studieomgångar. Thomas berättade att det var nya ansökningar på gång och att man hoppas att utbildningen klarar sig i konkurrensen bland alla andra ansökningar som kommer in.